

slovenska
DRŽAVA
FOR A FREE SLOVENIA

SALUS REI PUBLICAE
SLOVENICAE
SUPREMA LEX
ESTO!

LETNIK XLII

SEPTEMBER-OKTOBER 1991.

ŠT. 9-10, NO. 9-10

SLOVENSKA DRŽAVA BO!

7. oktobra je potekel trimesečni rok moratorija, ki je bil del sporazuma sklenjenega 7. julija na otoku Brioni ob istrski obali. Moratorij je bil cena za premirje in ustavitev sovražnosti v Sloveniji, katere je začela 27. junija Jugoslovanska ljudska armija po razglasitvi slovenske samostojnosti. Brionski sporazum je bil sklenjen med Slovenijo, jugoslovansko federacijo in zunanjimi ministri treh evropskih držav, predstavnic evropske skupnosti.

Moratorij je obvezoval Slovenijo, da v času treh mesecev po podpisu sporazuma ne bo napravila ničesar, kar bi pomenilo ločevanje od Jugoslavije in utrjevanje slovenske neodvisnosti. Moratorij naj bi ustvaril ugodno ozračje za razgovore med Slovenijo, Hrvaško, ostalimi republikami in zvezno oblastjo o bodoči preureditvi Jugoslavije in mirni rešitvi vseh sporov. Razgovori naj bi potekali na osnovi načel naštetih v helsinkih dogovorih in pariški listini o novi Evropi. Zlasti naj bi upoštevali osnovne človeške pravice, pa tudi pravico ljudstev do samoodločbe v skladu z ustanovno listino Združenih narodov in tozadevnimi predpisi mednarodnega prava, vključno tistih, ki se nanašajo na ozemeljsko celovitost držav. Brionski sporazum je postavil kot datum za začetek takšnih razgovorov 1. avgust.

Do takšnih razgovorov pa seveda ni prišlo, ker sta beograjska zvezna in srbska oblast imeli drugačne načrte. Zvezni organi oblasti so začeli postajati srbsko orodje.

Slovenija je vestno izpolnjevala vse pogoje brionskega sporazuma. Sporazum je bil prvi mednarodni dogovor Slovenije in je z njim de facto, prvič po razglasitvi samostojnosti, stopila na mednarodni oder.

Slovenija je v pričakovanju mednarodnega priznanja, to je priznanja de jure, morala dokazati svoje spoštovanje do mednarodnih dogovorov, običajev in prava, kakor tudi svojo zanesljivost v mednarodnih odnošajih. Slovenija je bila tudi pripravljena spustiti se v razgovore kot jim je predvideval brionski sporazum.

Beograjske zvezne oblasti, ki še vedno uživajo privilegij mednarodnega priznanja, to je de jure priznanje, pa so medtem začele razpadati. Srbska republika je izrabila priložnost v svoje namene. Posrbila je skoraj do kraja ljudsko armijo. Na vse načine je manipulirala zvezno predsedstvo, ki naj bi bilo vrhovni poveljnik ljudske armije. Delno je onemogočila delovanje predsedstva, delno pa se ga je polastila okrnjenega. Zvezna skupščina in vlada, obe tudi okrnjeni, praktično ne delujeta več, razen in v kolikor bi to služilo srbskim namenom.

Jugoslovanska ljudska armija dejansko nima nobenega ustavnega in legitimnega nadzora in svet ne ve, kdo ji pravzaprav poveljuje. Nehala je biti jugoslovanska in po njenih akcijah sodeč je postala srbska vojska.

Tekom razpadanja zveznih oblasti in tekom njih posrbljenja je zvezno predsedstvo 18. julija sklenilo in ukazalo ljudski armiji, da se umakne iz Slovenije v teku treh mesecev. Umik se je začel. Srbski napad na Hrvaško pa je preprečil popoln umik do zastavljenega datuma.

8. oktobra je Slovenija, nič več vezana po brionskem sporazumu, začela uveljavljati svojo samostojnost. Prevzela je popolno kontrolo na vseh mednarodnih mejah in začela uvajati mejne prehode na Hrvaško. Slovenske meje so danes takorekoč nesporne in ne bi smele biti ovira na poti k samostojnosti. Slovenija je uvedla slovenske potne liste, ki jih doslej priznavajo Italija, Madžarska, Avstrija, Nemčija, Češko-Slovaška in, seveda, tri baltske države, Litva, Latvija in Estonija, ki so prve dale Sloveniji

tudi dejansko priznanje.

Slovenija je uvedla lasten denarni sistem z lastno denarno enoto imenovano tolar.

Slovenija hoče sama nadzorovati in urejati promet v svojem zračnem prostoru in je že napravila prve korake v tej smeri.

Slovenija je začela utrjevati svojo zunanjo politiko. Slovenija je že dalj časa nazaj začela delovati na področju mednarodnih odnošajev. Odpirala je svoja predstavništva v prestolnicah, ki so važne za Slovenijo. Slovenski državniki in politiki so dokaj kmalu začeli iskati stike z drugimi državami in narodi. To delovanje se sedaj še stopnjuje, ker Slovenija išče in potrebuje mednarodno diplomatsko priznanje. Predvsem ji je potrebno priznanje evropskih sil. Priznanju teh sil bo sledilo priznanje ostalih držav sveta.

Slovenija se udeležuje razgovorov v Haagu, ki naj bi bili mirovna konferenca za rešitev srbsko-hrvaškega spora in eventualno tudi konferenca za ureditev jugoslovanske zapuščine.

V istem času, ko se je Slovenija predstavljala svetu in utrjevala svojo državo in samostojnost, pa se je pospešilo razpadanje Jugoslavije, ki danes praktično ne obstaja več in tudi ni nikakršnega upanja za njeno obnovo.

Po zadnjih poročilih naj bi 25. oktobra zapustile preko Kopra Slovenijo zadnje čete takoimenovane jugoslovanske ljudske armije. Tako bo Slovenija prosta tujih čet in slovenska legitimna oblast bo imela popolno in nemoteno kontrolo nad vsem slovenskim teritorijem.

Slovenija je danes de facto že samostojna država v vsakem oziru. Slovenija izpolnjuje vse pogoje za popolno mednarodno diplomatsko priznanje.

Danes moremo reči, da mednarodno priznanje prihaja, sicer počasi, prihaja pa vendar. Evropski državniki, med njimi celo francoski Mitterrand, vedno bolj spoznavajo, da Jugoslavije ni več mogoče rešiti. Hočejo pa rešiti, a še niso našli primerne poti, srbsko-hrvaški spor, ki je zaradi srbske agresije povzročil prvo vojno v Evropi po koncu druge svetovne vojne. Možnost, da bi se ta vojna sprevrgla v svetovno vojno danes ne obstaja. Obstaja pa neka nevarnost za sosednje države in narode. Vojna bi mogla postati balkanska vojna, kar bi, seveda, občutno motilo mir v Evropi, njeno gospodarsko rast in promet. Ker evropski državniki ne smatrajo Slovenije za izoliran slučaj, kar je Slovenija danes dejansko že postala zaradi njene zemljepisne lege in ker vse kaže, da so jo Srbi že odpisali, ker jo tako še vedno presoajajo v jugoslovanskem okviru, se ti državniki obotavljajo s priznanjem. Nihče tudi noče biti prvi s priznanjem, ker mislijo, da bi bilo to v sedanjem evropskem političnem okviru zelo odgovorno dejanje, ki se ga še manjše sosede Slovenije ne drznejo napraviti. Avstrija, Nemčija in Francija iščejo formulo, ki naj bi omogočila skupno priznanje držav evropske skupnosti in njih državniki izjavljajo, da priznanje ni več daleč. Nekateri pa govore še o potrebi izravnanja gotovih mednarodno-pravnih zadev. Takšne zadeve kličejo po sporazumu, katerega pa je težko pričakovati od strank, ki so v vojnem stanju. Zgodovina priča, da more le priznanje dejanskega stanja voditi do mirne in trajne rešitve mednarodnih vprašanj. Nerealni konstrukti le zavlačujejo rešitve in preprečujejo njih trajnost in dokončnost. Mednarodno priznanje Slovenije in Hrvaške ob času proglasitve neodvisnosti bi zelo verjetno prepričalo Srbe, da je poseg po orožju brezupno dejanje.

Po preteku moratorija, po umiku ljudske armije iz Slovenije in po vsem zgoraj povedanem, moremo reči, da so položeni temelji, ki

dalje na str. 2

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:

\$15.00 per year

\$ 1.50 single issue

Advertising: \$.45 per agata line

1987 - 1988

Member of Multilingual Press
Association of OntarioMember of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada

Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi

646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5

Edited by Editorial Board

Urejuje konzorcij Slovenske Države

Zastopnika:

Martin Duh

Calle 105, # 4311

1653 Villa Ballester

Argentina

Ludvik Jamnik

79 Watson Avenue

Toronto, Ontario

M6S 4E2

Canada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru, Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

NAŠI NAMENI IN POSLANSTVO

SLOVENSKA DRŽAVA JE in SLOVENSKE DRŽAVE NI! To je bila tema razprave dr. M. Resmanna v prejšnji številki našega lista. Ta tema in razpravljanje o njej ostaja predmet razmišljanj, skrbi in bojazni, dvomov in vprašanj, upanj in ugibanj in zagotavljanj v enaki meri tudi danes. Če je danes slovenska država okrepljena in stoji na bolj trdnih temeljih, je v toliko, v kolikor jo podpirajo zahteve vsaj toliko Slovencev, kot je zanjo glasovalo na zgodovinskem plebiscitu pred enim letom, ko smo Slovenci kot celota in kot narod dobili najlepše božično darilo, kar jih pomni naša zgodovina: **TRDNO IN ODLOČNO VOLJO ZAŽIVETI POLNOST NARODNEGA ŽIVLJENJA IN IZZIVLJANJA V SVOBODNI IN NEODVISNI SLOVENSKI DRŽAVI!** Ob tem je najbolj razveseljivo in spodbudno dejstvo, da je volja in zahteva po samostojni in neodvisni slovenski državi zasegla tudi vse one, ki so, bodisi iz previdnosti, oklevanj in omahljivosti, ali pa iz prepričanja, lahkovernosti in naivnega zaupanja v jugoslovansko edinstvo in bratstvo, po nepotrebnem nasedali čustvom in nasvetom tistih političnih mentorjev, ki danes vsaj z majhno stopnjo sramežljivosti priznajo ter se izgovarjajo, da "časi še niso bili zreli".

Pričujoče razmišljanje nima namena načeti ali kakorkoli beležiti očitke ali kritiko - niti ne v toliko, v kolikor bi le-ta bila umestna - nikomur; toliko manj, ker bi bil dvom v kakršnokoli neiskrenost neosnovan in nepošten. Namen razmišljanja je v prvi vrsti priznanje in tudi hvaležnost tistim, ki so bili začetni buditelji slovenske državne misli, tako pred 150 leti kot po nastanku jugoslovanskega državnega nestvora; med njimi je posebno omeniti prof. Ehrliča, ki se je z njim rodila vizija "VIŠARSKEGA SLOVENSTVA" in z njo zamisel samostojne slovenske države. Naš poklon gre vsem v zamejstvu, ki so z lastnimi močmi in lastnimi sredstvi dosledno, brez

nadaljevanje s str. 1

postajajo vedno trdnejši, za priznanje Slovenije. Moremo trditi, da tudi stališča evropskih državnikov, predvsem zaradi takšnega razvoja dogodkov, postajajo vedno bolj naklonjena priznanju Slovenije. Moremo torej napraviti zaključek, da bo do priznanja Slovenije prišlo v doglednem času.

Ob evropskem priznanju Slovenije bo priznanje od strani Združenih držav drugotnega pomena in bo prej ali slej samo po sebi sledilo. Priznanje od strani Združenih držav bi bilo pomembno le, če bi bilo prvo in bi služilo kot zgled evropskim državam. Podoba je, da je ameriška politika vse preveč oddaljena od evropske stvarnosti.

Slovenska država bo. Bo, navkljub vsem težavam in zaprekam. Slovenija stopa z velikimi koraki nasproti popolni samostojnosti in mednarodnemu priznanju. Slovenija bo postala subjekt mednarodnega prava, slovenska država bo zarisana na zemljevid sveta, Slovenci bomo v Evropi in svetu postali enakopraven narod.

Mate Roesmann

prestanka in včasih brez upanja in vselej z dobršno mero negodovanja premnogokrat nenaklonjenega okolja, netili iskro neomajne vere v politično zrelost slovenskega človeka, katerega narekuje danes in je narekovala tudi v preteklosti SAMOSTOJNO IN NEODVISNO SLOVENSKO DRŽAVO. Končno gre priznanje prav tako onim, ki so v okviru krutega in pogubnega političnega sistema v povojni Jugoslaviji znali in predvsem hoteli sodelovati pri izničenju jugoslovanske komunistične partije s tem, da so njen slovenski del izključili iz jugoslovanske celote, čeprav namen odpovedati se jugoslovanstvu v celoti ni bil očit. Priznanje in tudi hvaležnost, ker plod njih del je bil izraz slovenske politične volje, ki jo je izpričal lanski plebiscit.

Nadškof Ambrožič je v pismu slovenskemu metropolitu izpričal čestitke nositeljem borbe za slovensko državo in neodvisnost. Čeprav je govoril le v svojem imenu, bi bilo več kot primerno reči, da se mu miselno pridružujejo vsi Slovenci. Vsi vemo, da je delo Peterleta, Bučarja, Kučana, Rupla, Janše, Kacina, ... in vrsto drugih, odgovorno in v danih prilikah zelo nehvaležno. Vsi vemo, da se prav ti, bolj kot vsi, trudijo za priznanje slovenske države. **V tem jim stojimo ali bi morali stati ob strani vsi, ki mislimo in čutimo slovensko in ki, danes brez dvoma s ponosom, priznavamo svojo pripadnost slovenskemu narodu.** Neodgovorno pa je - in to se tudi dogaja - pozabljati ali vsaj izrabljati nujnost našega osnovnega političnega namena in pri tem iskati v prvi vrsti samega sebe ter omalovaževati delo in napore prvenstvenih nosilcev slovenske oblasti, ki jim je, in v kolikor jim je, osnovna naloga: **svetovno in mednarodno priznanje slovenske države.** V kolikor takšna početja morejo iztiriti ali dejansko zavajajo napore slovenskega vodstva, ki niso kronani s takojšnjimi uspehi, so obžalovanja vredna.

"SLOVENSKA DRŽAVA" je spremljala posamezne podvige in gibanja v korist slovenske državnosti in samostojnosti; več, bila je v ospredju in več kot enkrat nje **edini klicar.** To je lahko listu v ponos in zadoščenje, če mu že naš svet, morda celo le iz zavisti, tega priznanja dati noče ali ne želi. Listu to tudi ni potrebno. List je dosledno opozarjal na nujnost slovenske države in neodvisnosti. V tem je svojo nalogo opravil in svoje poslanstvo zaključil, potem ko je polnil vrzeli jasno izpričanih stališč o pogledih na slovensko bodočnost. "SLOVENSKA DRŽAVA" je bila istočasno idejno **premočrten list**, ki je dosledno obsojal komunistične nakane in nasilja. Kot tak si je nakopal gnev slovenske in jugoslovanske komunistične partije. V tej vlogi pa ima "SLOVENSKA DRŽAVA" morda še vedno nalogo, ki ji ni odrekati vrednosti in pomena.

dalje na str. 7

BO VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE PADLA?

Z vznemirjanjem sprejemamo vedno pogostejše novice, da slovenski vladi pod predsedstvom prof. Lojzeta Peterleta preti nevarnost padca.

Tak dogodek bi bil v tem trenutku tragičen, če ne usoden, za demokracijo in suverenost Republike Slovenije.

Predvsem bi porazno vplival na svetovni ugled mlade REPUBLIKE SLOVENIJE zlasti pri tistih redkih vladah sveta, ki kažejo vsaj malo razumevanja za slovensko usodo in njeno mednarodno priznanje. Povzročil bi razočaranje in bojazen, da Slovenci nismo zmožni zrelo upravljati samostojne države.

Dal bi našim nasprotnikom dokaz za gornjo bojazen. Tudi v notranjosti države bi povzročil veliko negotovost in razdvojenost, ki je ni bilo opaziti, ko je Slovenijo napadla JA.

Zato pozivamo, ne, rotimo vse politike REPUBLIKE SLOVENIJE, naj trenutno pozabijo na strankarske razlike in borbe in naj osredotočijo svoje delo za priznanje naše države in na reševanje gospodarske stiske, ki ogroža Slovenijo. Strankarski boj pa naj odložijo na čas volitev po sprejetju ustave, kjer naj narodu prepustijo, da demokratično odloči, koliko zaupanja naj bi imela ena ali druga politična stranka.

Pred meseci nam je grozila JA, da bo uničila našo mlado republiko. Neizmerni napor in žrtve so bili vloženi, da smo jo ohranili. Sedaj bi si pa privoščili luksuz, uničiti jo z lastnimi neumestnimi dejanji!!!

"Slovenska Država" in "Slovensko državno gibanje" sta v nekem pismu že pred meseci napisali med drugim naslednje:

" 'Slovensko državno gibanje' in časopis 'Slovenska Država' sta od ustanovitve koalicije DEMOS to koalicijo podpirali moralno in materialno.

To podporo dajeta tudi sedanji Demosovi VLADI pod vodstvom g. L. Peterleta **Z ŽELJO, DA TA OSTANE V TEH KRITIČNIH ČASIH TRDNA IN DA NADALJUJE Z DOSLEDNIM DELOM ZA DEMOKRACIJO IN ZA MEDNARODNO PRIZNANJE AVTENTIČNO SUVERENE REPUBLIKE SLOVENIJE**".

To željo danes ponavljamo!

Uredništvo SLOVENSKE DRŽAVE

OJ, TRIGLAV MOJ DOM...

Triglav, najvišja točka naše domovine, z Aljaževim stolpom je še približno 4 metre višja od zemljepisne višine. Na vrhu stolpa, ki je zavetišče planincem v neurju in poudarjeni vrh našega očaka, je mala zastavica, ki že od leta 1895 oznanja, da tukaj živijo Slovenci.

Letos je tam na vrhu zagorel kres, ki je oznanjal široki okolici in tudi sosedom, da se v zgodovini slovenskega naroda pripravljajo veliki dogodki.

26. junija je bila proglašena neodvisna Slovenija, potrjena je bila tudi s krvjo in nastale so rane, ki jih je šele treba zaceliti. Toda izšla si Domovina - zmagovita. Ponosni smo na modro vodstvo v tistih težkih dneh, kakor tudi v času moratorija. Dokazali smo svetu, da smo zreli in resni, da znamo biti potrpežljivi in dosledni, da zagotovimo naši domovini in vsem bratom in sestram po svetu, da je naš namen trden - biti samostojen narod v suvereni REPUBLIKI SLOVENIJI, najmlajši evropski državi. Svobodni, kot se čuti človek na vrhu Triglava, pozabljen je prestani napor, pogled se mu odpre na široko in čuti se kot kralj. Tako tudi naša dežela, po prestanem težkem pričakovanju bo dosegla svoj cilj - priznanje sveta, da obstajamo in se ne damo več podjarmiti nobeni sili, ker Slovenci smo svobodnega duha in poštenega srca.

Imamo pa eno slabost, ki nam je lahko v veliko škodo - nesložnost. Dan neodvisnosti, 26. junij 1991, še ni tako daleč, pa tudi nikdar bi ne smel biti pozabljen, takrat smo stali kot en mož - 100% složni. Pregovor pravi "V slogi je moč". In močni moramo biti, da bomo vzdržali preizkušnje, ki nas, kot narod, še čakajo. Zaupati moramo v ljudi, ki smo jih izvolili, potrebujejo našo podporo, saj je njihova naloga težka. V odločilnih dneh so dokazali, da so vredni našega zaupanja, sedaj pa potrebujejo našega sodelovanja.

Danes za naš narod še ni čas, ko bi se dajale le obljube, kot v predvolilnih nastopih, danes je čas dela in znoja za vsakogar.

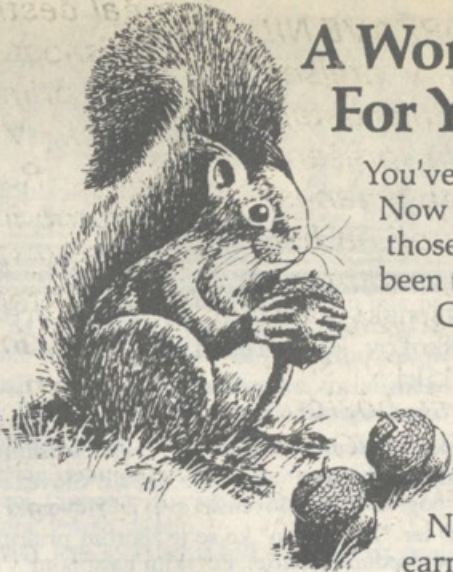
"Kar more, ne kar mora, to mož je storiti dolžan" so nas učili narodni pobudniki že v prejšnjem stoletju. Usmerjali so naš slovenski narod v to, na kar smo danes ponosni v naših značajih, dobro je, da jih slišimo tudi danes, saj to nam je v korist in pomoč, ko skušamo dokazovati svetu, da smo edinstveni med ostalimi narodi.

"V slogi je moč" - naj se zave sleherni poedinec, saj ne stoji sam, ampak je del celote in to je naš SLOVENSKI NAROD, toliko stoletij tlačen in poniževan, izkoriščen in zatiran, sedaj pa ko je vzšla narodna zvezda Danica, pa bi hodili z zastrtim pogledom in iskali le osebnih koristi. Nič ne pride samo od sebe, treba je znoja, truda in samozatajevanja. To ve vsak, ki je v življenju uspešen. Zakaj bi odrekli tak uspeh naši domovini, ki nam je zakoreninjena globoko v srcu, saj jo nosimo s seboj povsod, v svetu se jokamo ker jo tako pogrešamo, trpimo, če se ne moremo vrniti k njej, govorimo o njej z zanosom, a čakamo, da kot mana z neba, pride nekaj samo od sebe in čez noč bomo živeli v blagostanju. Vsak ve, da so to lahko le sanje. Zato je naša dolžnost, da damo vse sile v složnost in skupno postavimo močan dom, ki bo po svetu slovel kot REPUBLIKA SLOVENIJA.

J. P.

23.12.1990

zgodovinski dan

CANADA SAVINGS BONDS

A Wonderful Place For Your Savings To Grow.

You've worked hard to set aside your savings. Now it's time to look for a great place to invest those savings. Canada Savings Bonds. They've been the favourite investment for millions of Canadians over the past 45 years. And you don't have to be a citizen to buy them. Any resident of Canada can buy Canada Savings Bonds. They're on sale wherever you bank or invest from October 17 to November 1. You may date your payment November 1, the day the new bonds start earning interest.

Safe and Secure. Canada Savings Bonds are fully guaranteed by the Government of Canada. They're a safe, secure investment that never falls in value.

Cashable Anytime. Canada Savings Bonds can be cashed at any time, so your money is never locked in.

Guaranteed Interest Rate. Canada Savings Bonds offer an attractive interest rate that's guaranteed for a full year. This year's interest rate and purchase limit will be announced in mid-October. Details will be available wherever Canada Savings Bonds are sold.

Don't Be Late! Remember, November 1 is the last day you can buy the new bonds at face value without having to pay accrued interest. But the bonds may be withdrawn from sale at any time.

Canada Savings Bonds

Les Obligations d'épargne du Canada

Canada

Buy yours from Oct. 17 to Nov. 1

BARAGOVİ DNEVI OBLETNICA SLOVENSKE KAPELE WASHINGTON, D.C.

Nekateri izmed prisotnih na washingtonskem slavlju Baragovih dni in 20 obletnice Slovenske Kapele so menili, da je bilo obojno praznovanje preveč široko zamišljeno in da bi bilo zadosti, ko bi se spomnili samo obletnice Kapeline posvetitve, Baragove dni pa da bi praznovali ločeno. Res je, da je občni zbor Baragove Zveze zavzel dobršen del časa, ki nam je bil na razpolago po banketu v hotelu Sheraton/Washington; res je tudi, da bi ta občni zbor bil lahko krajši, ne da bi njega glavni namen bil okrnjen. Res je pa tudi, da sta bila dneva, sobota 31. avgusta in nedelja 1. septembra vsak po svoje pomembna in veličastna.

Z denarnim prispevkom KSKJ, ki je omogočil udeležbo škofa Smeja iz Maribora kot zastopnika škofov iz Slovenije, smo imeli z nami slovenskega škofa. V skoraj polni Baziliki Narodnega Svetišča Brezmadežnega Spočetja je imel v soboto popoldne slovensko pontifikalno mašo ob navzočnosti washingtonskega nadškofa kardinala Hickey-a in treh članov ameriškega episkopata. Škof Smej je v svojem nagovoru na svoj zgovoren način podčrtal štiri glavne namene Slovenske Kapele: zahvala Bogu za dar vere, ponos slovenstvu, spomenik dvanajstletij slovenskega krščanstva ter spodbuda znanamcem, naj ostanejo zvesti tem osnovnim vrlinam. Tega smo se spominjali prav tako v prošnjah, ki jim je bila dodana molitev za poglobljeno češčenje Brezjanske Marije in pa molitev za božji blagoslov pri vztrajnosti, pogumu in delu za slovensko svobodo in neodvisnost. Kot ob posvetitvi sami je na začetku maše zadonela iz kora himna Brezjanski Mariji, ki sta jo ob spremljavi orgelj pela pod vodstvom p. dr. Vendelina Špendova združena zbor "Slovenska pesem" iz Chicaga in "Korotan" iz Clevelanda. Njuno dovršeno petje je spremljalo mašo in pete litanije, ki so bile vpletene po maši v spominski program posvečen praznovanju dneva "Slovenskih Krščanskih Izročil", ki ga je vpeljal v Sloveniji nadškof Šuštar, nastal pa je v svoji zamisli, vsaj v svojih zametkih, ravno v Slovenski Kapeli. Program je podal g. James Česnik; sodelovali pa so: gdc. Nataša Bajuk in Sarah Česnik, ga. Jelka Mejač-Dawyt in oba slovenska škofa.

Slovenska Kapela je posvečena Brezjanski Mariji; imata pa v njej vidno mesto dva slovenska duhovna velikana, škofa Anton Martin Slomšek in Friderik Baraga. Baragi je bila posvečena angleška pridiga med sobotno mašo, ki jo je z govorniško dovršenostjo podal škof Edward Pevce iz Clevelanda. Škofu Baragi je posvetil svojo pridigo tudi drugi dan, v nedeljo, washingtonski nadškof kardinal Hickey, ki je ob somaševanju osmih nadškofov in škofov bil glavni mašnik Baragovega Dne.

Poleg dovršenega petja združenih zborov "Slovenska Pesem" in "Korotan" in mogočne "Marija, skoz življenje", ki so jo vsi peli za zaključek obeh maš, je zlasti vredno poudariti prisotnost predsednika slovenske vlade, dr. Lojzeta Peterleta, ki ga je kardinal Hickey posebej pozdravil in povabil, da tudi on v cerkvi spregovori, kar je gospod Peterle storil s poudarkom, da govori v prvi vrsti kot kristjan in manj kot slovenski politik. To le v cerkvi.

Kot predsednik slovenske vlade pa nas je gospod Peterle nagovoril na banketu v soboto zvečer - drugi govorniki so bili preds. Odbora g. Konrad Mejač, Kardinal Hickey, predstavniki Baragove Zveze in ga. Korinne Leskovar, ki je bila izbrana "žena leta" - in nato spet po končanem koncertu v nedeljo popoldne po maši, ko so trije zbori lepo in občuteno zapeli vrsto slovenskih pesmi, posebno izbranimi, z močnim domovinskim poudarkom. Ob koncu koncerta pa so vsi trije zbori,

Združeni pevski zbori pred Baziliko. Med njimi predsednik R.S. g. Lojze Peterle.

Slovensko Kapelo Brezjanske Marije krasi nova zastava suverene Slovenije.

Washingtonski kardinal Hickey v sredi osmih škofov ko-celebrira sv. mašo v Baziliki.

"Slovenska pesem", "Korotan" in washingtonski "Slovenski pevski zbor" združeno zapeli: "Slovenec sem", "Krasen pogled je na slovenski svet", "Slovenski svet, ti si krasan" ter "Zdravljico", ko se je zborom pridružil tudi gospod predsednik Peterle. Pevskim nastopom v soboto in koncertu v nedeljo je sledila "Gor čez izaro", pesem, ki so jo vsi navzoči združeno zapeli pod vodstvom dirigenta "Korotana" g. Rudija Kneza. Navdušeno zapeta nam je bila pesem še bolj slovenska in je še globlje segla do srca.

Koncert v Hartke gledališču je bil brez odmora; petje je le za kratek čas prekinil kratek prikaz o slovenski narodnih običajih, ki ga je podal v angleščini g. James Česnik. Ko je hudomušno opomnil, da bi slovensko majoliko - darovi vode in vina pri darovanju za obe maši so bili v majolikah namesto v navadnih vrčkah - morali vključiti v zastavo Republike Slovenije, so vsi navzoči burno zaploskali. S ploskanjem in simboličnimi darovi so bili nagrajani vsi zbori in njih dirigenti: g. p. dr. Vendelin Špendov, g. Rudi Knez in g. Vladimir Pregelj.

Z darom Lige Slovenskih Amerikancev v New Yorku je bilo mogoče izdati za to priliko drobno knjižico, ki je opozorila na važnejše posamezne dogodke obeh dni; na začetku pa stoji tudi zapisano, zakaj smo se zbrali v Washingtonu, komu zahvala in kaj naj nam bo Slovenska kapela danes, kar je v klenih besedah povedal škof Smej med slovensko sveto mašo: Kapela je bila zgrajena kot spomenik 1200 let slovenskega krščanstva, vidno znamenje zgodovine, iz katere vemo, da smo bili Slovenci prvi med Slovani, ki smo prejeli krščanstvo. Kapela je posvečena Brezjanski Mariji, v pričevanje naše pobožne vdanosti do Marije; v Kapelo je vključen spomin na škofa Slomška v pričevanje zvestobe našega ljudstva naukom krščanstva; v pričevanje slovenskega misijonskega duha je vpodobljen v Kapeli škof Baraga. Končno, je nastala v Slovenski Kapeli klica vseslovenskega praznika, ki ga je nadškof Šuštar imenoval "Dan Slovenskih Krščanskih Izročil".

Komu zahvala? ... Naj bo to prilika, tako stoji zapisano na začetku, da se najprej zahvalimo vsem, ki so prišli v Washington, da skupno pomolijo za proglasitev blaženim našega svetniškega kandidata Friderika Barage, ki ga vidimo v Slovenski Kapeli v njegovi najlepši in najpomembnejši vlogi, v vlogi misijonarja Indijancev. Zahvalimo naj se še enkrat vsem, ki so omogočili zgradnjo Bazilike Narodnega Svetišča in rojakom, ki so omogočili, da je v njej Slovenska Kapela. Posebna

zahvala gre washingtonskemu nadškofu kardinalu Hickey-u, ki je dal pobudo za proslavo Baragovih dni v Washingtonu in ki je vse dni pokazal veliko naklonjenost in razumevanje Slovincem na splošno, in kot prvi postulator Baragove zadeve z veliko vneto spremljal dogodke posvečene proglasitvi svetnikom škofa Barage. Posebna zahvala škofu Smeju, da se je udeležil Baragovih dni in nam vlil novega poguma in odločnosti, da se obračamo k Brezjanski Mariji, posebno v teh odločilnih časih, ko gre za biti ali ne-biti slovenskega naroda. Hvala pevskim zborom "Korotan" in "Slovenska pesem", ki so širokogrudno sprejeli žrtev prisostvovati washingtonski slavnosti, hvala washingtonskemu Slovenskemu pevskemu zboru in vsem dirigentom, g. Rudiju Knezu, dr. Valentinu Špendovu in g. Vladimirju Preglju. Hvala škofu Pevcu za kleno pridigo o škofu Baragi, vsem škofom in duhovnikom, ki so somaševali pri obeh mašah in hvala vsem, da je slavje dobilo in imelo duha veličastnosti, duha prošnje za proglasitev svetnikom Barage in duha zaupnih prošnje v dobro Sloveniji in slovenskemu človeku povsod, kjer naši ljudje žive.

Kot je rekel Simon Gregar in stoji zapisano v tej-isti knjižici, zahvalimo se Brezjanski, Kraljici miru in sklenjenih rok, ki smo jo vpletli kot simbol slovenskih Marij v našo narodno vezenino, in v katero so upali, ki so kovali in sprejeli besedilo (philadelphijske) oblube in, to ni nič manj resnica, v katero zaupa naš rod vsepovsod, kot se tudi nadeja, da bo škof Baraga dosegel čast oltarja.

C. J. M.

GOVOR SLOVENSKEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA LOJZETA PETERLETA

NA CONCERTU ZDRUŽENIH PEVSKIH ZBOROV
V WASHINGTONU

1. SEPTEMBRA SEPTEMBRA 1991

Drage Slovenke in Slovenci!

O pesmi se ne spodobi kaj več povedati, pa tudi o Sloveniji in Slovincih; sem brez besed, ker je ta čudoviti nastop treh zborov povedal o Sloveniji in Slovincih vse. Rad bi se vam samo zahvalil za vse to, kar ste mi danes darovali. Vesel sem, da sem vas srečal in slišal. Moram reči, da nekaterih pesmi še nisem slišal. Štiri so bile zame nove; vem, da je Sattner uglašil Jefejevo prisego; v Sloveniji je nisem slišal, tu sem jo pa. Pa tudi ono Balanti čevo in še drugi.

Vidim, da Slovenija živi, živi tudi v Ameriki. In dokler bomo peli, me za našo prihodnost ne bo strah. Mislim, da delite z mano prepričanje, da danes nobenega Slovenca ne more biti več sram - kar je včasih koga bilo - zaradi lastne države, da smo danes lahko vsi ponosni, da smo člani tega naroda, ki je izpričal že doslej svojo veliko kulturo in tudi še kaj drugega.

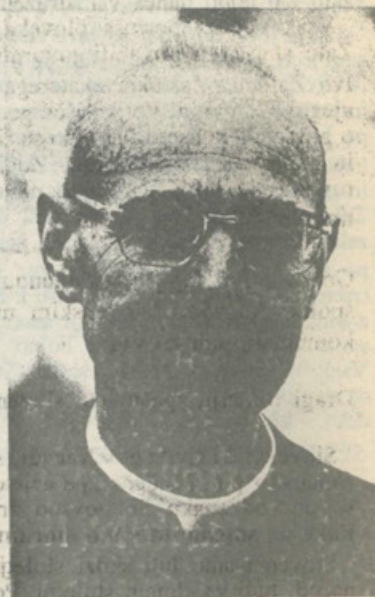
Vztrajajte s slovensko pesmijo. Če boste držali pesem, bo ostala v vas tudi Slovenija več kakor spomin. In še enkrat vas vabim, pridite pogledat: Slovenija se razvija, hkrati pa tudi ostaja zvesta svojim izročilom, vse bolj skrbi tudi za svojo pokrajino, da je ne bi pokvarili; Ljubljana postaja bela, skušamo urejati tudi vasi in tako naprej. Gre nam za to, da Slovenija ostane naša dežela in postane naša država.

Jožef Smej, Maribor, 7.9.1991
Episcopus Aux.
Slomškov trg 19
62000 Maribor, Slov. Yu

Ut Christifideles nostros Slovenos in
Washington adhuc per annos multos in corde
portare dignetur desidero et

Eminentissime ac Reverendissime Domine
Msgr. Card. James Aloysius Hickey
Archiepiscopi
Toto ex corde gratias ago Eminentiae Vestrae
pro acceptione fraternae in Washington, in
Basilica Nationum, in Basilica Immaculatae.

Jožef Smej
I am much obliged to
your Eminence for giving
me a hearty reception.
Please accept my
cordial thanks for all you
are doing for our Slovene
people and our country
Slovenia.
With deep fraternal
affection
+ Jožef Smej

Dr. Jože Smej, mariborski pomožni škof

ŽAJDELINO PREDAVANJE

Najnovjšem razvoju v Sloveniji

Torontski Tabor je tega nadarjenega in delavnega novinarja in publicista povabil na obisk v Kanado. Naš gost je govoril ob križu v Midlandu dne 8. Sep. t.l. Sledilo je predavanje, okrogla miza v New Toronto, dne 17. IX. t.l. Noben domovinski gost, ni imel ob taki priliki toliko poslušalcev. Niso bili razočarani.

Predavatelj je objektivno, tako kot pač on gleda in sodi iz svojega zornega kota, nepolitika, podal sliko slovenskega političnega življenja. Slišali smo podrobnosti razmerja strank, o naših politikah in o konfrontaciji JNA z Slovenijo.

V še bolj zanimivi debati je prišel najprej na vrsto novi dnevnik Slovenec. Zajdelove pripombe so šle na račun uredniške linije, ki je iskala neko sredjo pot med levim in desnim demokratičnim blokom. Uredništvo je odklanjalo tematiko revolucijske dobe, disidentov prve ure, 1941/45, ker se je bilo nujno zavzeti stališče, ki bi po njihovi sodbi odbila del publike. Najnovejši razvoj, menjave urednikov, kaže na upravičenost gornjih pripomb. V Sloveniji ni pomembne politične sredine. Ostati v sredi, to je Slovenec poskušal, pomeni ne pridobiti leve, ta nima zaupanja in ima svojih medijev dovolj, ne pridobiti svojih lastnih ljudi, to zadnje pa je skoraj postalo usodno. Upajmo, da bo nova uredniška smer dvignila naklado in nam rešila Slovenca, kar je želja mnogih, vključno Gd. Zajdele.

Ivo Žajdela govori

Druga tema debate je bil člen 41, novega drž. zakona. Ta milostno dopušta politični emigraciji, domobranci da zaprosijo za odvzeto državljanstvo. V tako ponižanje, prositi za nekaj, kar je bilo po krivici odvzeto, ukradeno, pa seveda emigracija ne bo šla. Neki Dran, v AD 17.X., ki zgleđa členu 41 ni prebral, trdi, "da ima vsakdo pravico do slovenskega državljanstva, če tako želi". Ako imaš do državljanstva pravico zakaj potem prošnja!

Istega Drana-a tudi moti Zajdelino raziskavanje in iskanje resnice o pretekli slovenski zgodovini, za katero mu slovenski narod ne bo nikdar dovolj hvaležen. Dran to odklanja z "nepotrebnim ubadanjem s preteklostjo". Težko bo ustreči Dranu, narod, ki se ne dokoplje do objektivne zgodovine svoje preteklosti, in

Govornik Ivo Žajdela s prijatelji pred spominskim križem v Midlandu

te Slovenci še nimamo, je reven narod in njegova bodočnost bo še bolj revna. Poznavanje zgodovine je za Slovenijo še toliko bolj važno, ker to daje neko jamstvo, da se grozote preteklosti ne bodo več ponovile. Po sredi je tudi neka sveta dolžnost do naših mučnikov civilistov, domobrancev. Njihova borba in njihova žrtve mora biti podana v podrobnosti in v pravi luči.

P.U.

Po končani proslavi pri Križu, spomeniku padlim slovenski žrtvam, so se številni romarji udeležili molitve križevega pota, popoldne ob 1:15 pa sv. maše, ki jo je daroval letošnji srebrnomašnik g. France Turk.

IZ TUJEGA TISKA

16 THE MEDICAL POST, SEPTEMBER 3, 1991

Dr. Vinko Dolenc, internationally renowned Slovenian neurosurgeon, gave writer Richard Sutherland a first-hand account of the recent war in Yugoslavia and spoke of his hopes for an independent, democratic Slovenia, neutral like Switzerland.

A LIFE IN THE DAY OF

DR. VINKO DOLENC

On June 25, 1991, the republic of Slovenia declared its independence from Yugoslavia. This was followed by an unsuccessful invasion of Slovenia by the federal Yugoslavian army.

Dr. Vinko Dolenc is head of the neurosurgery department of the University Medical Centre in Ljubljana, the Slovenian capital. Dr. Dolenc is a surgeon of international renown with many friends in Canada. In 1990 alone, he performed over 85 operations in nine different cities in seven countries.

He is also clinical professor at the University of Virginia's department of neurosurgery. In a special Life in the Day feature Dr. Dolenc spoke by phone to Medical Post freelancer, Richard Sutherland.

I WOULD LIKE to say a few words in preface to discussing my working life here in Slovenia during the war.

For decades, as a Yugoslavian republic, Slovenia endeavored to democratize the communist system. In the face of persistent aggression by the Serbian-dominated federal government, Slovenia held a plebiscite on Dec. 23, 1990. Over 90% of our population voted for democracy within the framework of a Slovene state. The collapse of communism and the rise of Serbian nationalism left us no other choice. That was the background to our June 25 declaration of independence.

For the moment, the shadows of war are receding as the European Community peacekeeping force supervises the return of the Yugoslavian army and

the disengagement of Slovenian forces. But whatever happens now, the die was cast when we declared our independence. There can be no going back. We are a people on the road to nationhood.

Often I remember what Ernest Hemingway says somewhere, writing about Northern Italy. He describes meeting "some people" he could not put a name to who had a completely different language. That was us, the Slovenians. Now we have a name, and the world knows it.

The next step is to guarantee the independence of our country—Slovenia. My dream for my country is to see it peaceful, democratic and neutral, like Switzerland, free from the nightmare of Balkan power struggles. But to get to that stage we may have to undergo a heroic struggle to exist inspires many of us here.

These days my working life has a semblance of normality, like that of my fellow Slovenes. But the future is uncertain.

My working life involves a great deal of travel, so of course I was airborne when the crisis broke.

On June 26, I was on a JAT (Yugoslavia Airlines) jet from Zurich, bound for Ljubljana on the last leg of a trip that had taken in the United States, Japan, Thailand and Switzerland.

We were told that for technical reasons we would have to land at Zagreb, the capital of Croatia. So I hired a car and drove to Ljubljana. It was only when I reached my apartment that my wife, Petja, told me the real reason the flight was diverted. The Slovenian army had barricaded the runways to prevent Yugoslavian military transport landing there.

Next day, when I left for work, I found antitank barricades had been erected in the streets, manned by nervous-looking soldiers from our Slovenian army.

I don't think our army would strike fear into the hearts of the great powers. We have 300 professional soldiers, 30,000 part-timers and a reserve pool of 78,000. They have light weapons, rocket-launched grenades and a few antitank weapons. In every sense of the word it is a citizen army.

Against our forces, the Yugoslavian federal government—or perhaps I should say the Serbian government since Yugoslavia is ceasing to exist—had 44,000 soldiers permanently garrisoned in Slovenia.

The war began on June 27 when the federal air force bombed Ljubljana airport and the airport at Maribor on our Austrian frontier. In Ljubljana three people were shot by Serbian terrorists and the federal army shot two Austrian freelance photoreporters at the airport.

But these were just the preliminaries. Things were to get much nastier. About midday July 1, we heard the warning sirens. We were in for the first air raid launched on a European city since the end of the Second World War.

The cafes in Ljubljana were filled with the usual lunchtime crowds. There was no real panic. People had been expecting something like this so they got up and quietly went to the air raid shelters which had been prepared.

The target of the air force jets was the radio tower and television transmitter on top of Ljubljana Castle. It is one of the peculiarities of the city that we have a mountain in the middle of it—like Montreal. The mountain is mainly a park, but the fortress has some military significance; surely not enough to risk dropping bombs in the middle of a city of 350,000.

I was in the neurosurgery wards on the fifth floor of our hospital and it was obvious I would have to stay as some patients were on respirators and too sick to be removed to the cellars.

To my surprise, and relief, there was very little chaos. I said, "Look, I need volunteers to stay with me, a doctor and two nursing sisters. I can't order anyone to stay."

Well, it was unanimous. They all wanted to stay. Once I had selected my volunteers we had to shove the rest of the staff out.

We had three days of air raids. The walls shook with the shock of high explosives going off 200 yards away.

The fortress and the airport took a number of hits and our ground forces were strafed by fighter jets. At least in Ljubljana, the damage was slight. A

dalje na str. 7

Slovenian Prime Minister Lojze Peterle called on the United States to recognize his newly independent state.

Slovenian Speaks to 300 in Reiss

By Anne Dias
HOYA Staff writer

Slovenian Prime Minister Lojze Peterle yesterday issued a strong plea for the international community to recognize the independence of Slovenia, the republic that broke away from Yugoslavia last June.

"We are not asking... but expecting recognition from the United States after the situation [in Yugoslavia] has calmed down," Peterle said to an audience of over 300 people who packed an auditorium in Reiss.

Slovenia, whose citizens voted for independence in December 1990, is a "de facto" independent nation and should be recognized as such by the international community, Peterle said.

He pointed to the withdrawal of the Yugoslav federal army from Slovenian territory, the implementation of democratic laws guaranteeing civil liberties and minority rights and the independent foreign policy of Slovenia to demonstrate that his government, not the federal authorities, is holding the reigns of power.

The prime minister, who met yesterday afternoon with Deputy Secretary of State Lawrence Eagleburger, expressed skepticism that the U.S. would be among the first nations to recognize Slovenia.

However, he said he remained confident Slovenia would "get recognition within a few weeks, definitely this year" from other countries, possibly under the

Ponatis po:

V zadnji številki S.D. je stavec po nesreči izpustil zahvalo in pohvalo g. Pilihu, ki je tako po klicno nudil "hamburgerje" udeležencem Slovenskega dneva. To napako to pot popravljamo z obžalovanjem Ur. S.D.

nadaljevanje s str. 2

Ko nam prilike dovoljujejo ali narekujejo razmišljanje o zaslugah in - seveda so bili - nedostatkih "SLOVENSKE DRŽAVE", ko si čestitamo k miselni premočrtnosti v preteklosti, naj bo to razmišljanje istočasno tudi namig o njenem pomenu danes, ko je namen "SLOVENSKE DRŽAVE", kot ga pove naslov, dosežen, in ko je slovenski narod storil vse svoje moči, da zaživi v svobodni in neodvisni slovenski državi, ne da bi pozabil sestre in brate izven nje.

c.m.

A LIFE IN THE DAY OF DR. VINKO DOLENC

nadaljevanje s str. 6

lot of windows were broken in the city, but our priceless Franciscan Church, which is a treasure of Italian baroque architecture and has a high altar of gold, was spared.

Then there came a wonderful surprise. The federal army gave up. As the world knows now, the Serbs never did get their attacks properly co-ordinated. But we never expected them to quit so easily. We began finding out the real facts when we began treating casualties.

We had 72 patients in our hospital and about 49 of them were prisoners from the federal army. On the neurosurgery ward we treated 12 patients—eight federal soldiers hit by high-velocity rifle bullets and four Slovenes who had been injured by cluster bombs. The infection rate from cluster bomb head wounds is very high. So far all four have survived, but the prognosis is not good.

The federal army soldiers we saw were pitiful young men of 18 or 19 who were doing their compulsory military service—little more than children.

My dream for my country is to see it ... free from the nightmare of power struggles

Some of them had only been in the army three weeks. They were told that they had to go to Slovenia to save us from the Italians who had invaded. It was exactly the same kind of lie Russian soldiers were told when they invaded Czechoslovakia. The West Germans were supposed to have invaded.

The Serbs were so stupid or so arrogant that they sent in tanks without proper infantry support. They had forgotten you can conquer an army but not a nation. Local resistance beat the tanks. Our Slovenian forces knew every road, every tree, every field and bush. So we went over to hit-and-run tactics like those we used against the Germans in the Second World War. Barricades were thrown up; the tanks were trapped and our forces went round them.

In a few days we had more than 3,000 prisoners, all of whom we returned.

As I said, life is back to something resembling normality, but the future is still extremely cloudy. I wish all my friends and colleagues and the medical community in Canada to know just what is happening as Yugoslavia crumbles.

People sometimes ask me what is the biggest threat, Yugoslavian communism or Serbian nationalism. I have to say we are struggling against both.

Slobodan Milosevich, chief of the new hardline Serbian government in Belgrade, dreams of creating a new Balkan empire that will see all the other minorities fall in line with the triumphant vision of pan-Serbianism. To do that, he has already eliminated all semblances of autonomy in the provinces of Kosovo and Vojvodina. Who will be next?

To we Slovenes, this is a new barba-

rism as feudal and reactionary as anything the Communists could come up with.

Indeed they are using the methods of old-style communism taught them by Stalin. They get other people to do the dirty work. For example, the Slovenian crisis began when units of our police were ordered to Kosovo to suppress the ethnic Albanians there. There are over two million Albanians with virtually no rights at all. They used to have an assembly when Tito ruled, but the Serbs have now suppressed it.

But you can't solve these serious problems by force. So Slovenia pulled out our policemen who were being forced to go there. Then our president, Milan Kucan, said Slovenia was not prepared to contribute men or money to a federal army which was being used against its own people.

All of this confirms what we Slovenes know in our bones. We are part of modern Europe. Under the old Austrian Hungarian Empire we were part of a cosmopolitan European culture and, mentally at least, we never left. We have never assented to the archaic visions and ferocious bloodletting of Serbian nationalism.

From Europe and Canada we don't ask for money or military aid. All we want is recognition. We can pay our own way. Although the population of Slovenia is only two million, we produce 25% of the national product and earn 30% of Yugoslavia's hard currency. But we don't see that money. It goes straight to Belgrade.

Our medical facilities are proof we have never left the scientific mainstream. Here in Ljubljana, more than anywhere else in Yugoslavia, we have kept in touch with medical developments in France, Austria, Italy and America. Our tradition of neurology goes back to the 18th century.

I helped develop a number of neurological procedures including the surgical approach for cavernous sinus pathology. I like to think I am keeping the Slovenian neurosurgery tradition alive. So too are the Slovenian doctors

Dr. Vinko Dolenc

who have studied at the Neurological Institute in Montreal. We have sent several epilepsy patients there for treatment along with young doctors who get a crash course in the medical and surgical management of epilepsy.

We have enough people trained in neurology that we have the making of a neurological institute at our hospital. All we need is an MRI scan. I doubt if we are going to get one as long as Belgrade is siphoning off Slovene money.

The medical system here is supposedly socialist—that is, we have universal health-care insurance and doctors earn between \$600 and \$800 (U.S.) per month. The trouble is the money collected through the insurance scheme doesn't come back to the hospitals.

So much time is spent haggling with the central authorities that by September we have spent the money for the current year. And then we are working without any money at all! For supplies and funding we have to beg from the drug companies. Maybe you in Canada have begun taking a few steps down that road. Turn back I beg you before it is too late!

I live in an apartment with my wife, Petja, and my children, Lea, 22, who is studying medicine, and David, 20, who is studying physics. My wife works as a chemist in LEK, a Slovenian, state-owned pharmaceutical company. Most days I work at the hospital from seven in the morning until around midnight.

Here in Slovenia weekends are the big time for family fun. We are a couple of hours away from skiing in the Alps to the north or from swimming in

Novi Predlog Za Minimalne Plače

Sledeči so novi splošni predlogi za minimalne plače (izključeni so delavci ob žetvi) ki pridejo v poštev 1. novembra, 1991:

SPLOŠNI DELAVCI (vključeni so služabniki)

Splošni delavci (Na Uro)	\$ 6.00
Študentje pod 18 let (Na Uro)	\$ 5.55
Natakarji (Na Uro)	\$ 5.50
Lovski/Ribolovski vodniki (Na dan, 5 ur +)	\$60.00
Lovski/Ribolovski vodniki (manj kot 5 ur)	\$30.00

Sledeči predlogi za minimalne plače za sadne, zelenjavne in tobakne delavce ob žetvi, pridejo v poštev 1. januarja, 1992:

Odrasli	\$ 6.00
Študentje pod 18 let	\$ 5.55

Maksimum vrednost za sobo in hrano ki pride v poštev med računanje minimalno plačo je, (Za splošne delavce pride v poštev 1. novembra, 1991. Za delavce ob žetvi pride v poštev 1. januarja, 1992):

Soba	- privatna (tedensko)	\$27.80
	- ne-privatna (tedensko)	\$13.90
Hrana	- (1 obrok)	\$ 2.20
	- (tedensko)	\$46.20
Soba in Hrana (tedensko)		
	- z privatno sobo	\$74.00
	- z ne-privatno sobo	\$60.10
Prebivalstvo (tedensko)		
Samo za delavce ob žetvi		
	- vse vključeno	\$87.00
	- brez vključka	\$64.20

Ministry
of
Labour
Ontario

ZLATA MEDALJA-SLOVENCU!

Elvis Stojko, sin slovenskega Prekmurja, je na letošnjem mednarodnem tekmovanju "Skate Canada" s svojim odličnim, atletsko in umetniško izvršenim in brezhibnem umetnem drsanju dosegel mesto prvaka-zlato medaljo. Mladi umetnik je danes najboljši skakalec umetnega drsanja na svetu. V tekmovanju prostega drsanja je brez napake izvršil 8 triobratnih skokov in resnično mu pristoji izjava olimpijskega poročevalca, da je STOJKO danes najbolj eksplozivni drsalec zemeljske oble. 19 letnemu drsalcu ponosni Slovenci čestitamo! Moč, volja in vztrajnost pa naj našemu "letečemu" Elvisu prinesejo še vseh nadaljnjih uspehov vtem estetskem in zahtevnem športu!

Dragi!

23. - 6. - 1991

Naslednji članek je bil v listu OUR SUNDAY VISITOR - 19. maja letos. Morda se Ti zdi dober za objavo.

Jugoslavia

Thirty percent of the population of Yugoslavia are Serbs. But 75 percent of Yugoslav diplomats around the world are Serbs, and 70 percent of army officials are Serbs. Very few non-Serbs could enroll into the diplomatic school or the military academy.

In the Republic of Croatia, where Serbs make up 11 percent of the population, 60 percent of the police force are Serbs. In the coastal city of Rijeka, Croatia, 27 of the 37 superintendents of schools are Serbs.

Who can blame the Serbs for defending the present Yugoslavia?

Father Stanislaus Golik
Omaha, Nebraska.

STRANKE

SLOVENSKA DEMOKRATIČNA ZVEZA - SDZ: V Ljubljani se je 12. oktobra začel 3. kongres ene najmočnejših političnih strank v Sloveniji - Slovenske demokratične zveze, katere člani so bili tudi pomembni slovenski ministri Igor Bavčar, slovenski notranji minister, Janez Janša, obrambni minister, Dimitrij Rupel, zunanji minister, in nekaj pomembnih politikov slovenske pomladi: Spomenka Hribar, Tone Peršak, Rudi Šeligo in drugi.

V stranki je prišlo do spora med dvema strujama. Eno, ki se zavzema za sodobno, meščansko, sredinsko usmerjeno stranko, in drugo, ki išče svoj temelj v narodu. Razpravljali so o dveh programih, o preoblikovanem starem programu SDZ, ki vztraja tudi pri starem imenu, in o novem programu Identitete, ki vključuje tudi spremembo imena. Po dvodnevem razpravljanju in navkljub pozivom Janeza Janše, naj se sprti strani v SDZ pogajata in skleneta kompromis, do tega ni prišlo in predsednik celovnega predsedstva dr. Rajko Pirnat je dal besedilo Identitete na glasovanje. Izid glasovanja je bil: 87 jih je glasovalo za novo besedilo, 34 jih je bilo proti, ostali so se vzdržali glasovanja. S tem je SDZ sprejela nov program, dr. Rupel, ki je po glasovanju zapustil dvorano, pa je dejal: »Duh stare SDZ bo živel še naprej, zato v imenu tega duha vabim vse, da se mu pridružijo.« Dr. Rajko Pirnat je po glasovanju kongres za tisti dan končal, z njim pa so nadaljevali naslednji dan.

Druga stran, katere najvidnejši predstavnik je dr. Dimitrij Rupel, je nadaljevala kongres SDZ. Po Ruplovem mnenju izglasovanje Identitete pomeni, da druga stran nima več pravice uporabljati imena SDZ, saj je to sedaj druga stranka. S somišljeniki, s katerimi je skupaj zapustil dvorano, so se dogovorili, da se bodo o pravnem nasledstvu in o programu SDZ pogovarjali kasneje.

Drugi dan se je končal dvodnevni kongres Slovenske demokratične zveze - SDZ. Kongres se je končal z razcepom na dve stranki. Prva, v kateri je ostala večina članov oz. delegatov kongresa, se je preimenovala v SDZ - NDS (Slovenska demokratična zveza - Narodno demokratska stranka). Vodi jo dr. Rajko Pirnat, pravosodni minister v slovenski vladi. V drugi stranki, ki si lasti pravico do imena SDZ, pa je večina ustanoviteljev in večina uglednih članov te stranke (dr. Dimitrij Rupel - zunanji minister, Igor Bavčar - notranji minister, dr. France Bučar - predsednik slovenskega parlamenta, in še kopica uglednih poslancev: Rudi Šeligo, Igor Omerza, Tone Peršak, Spomenka Hribar). Do razhajanj med stranema je prišlo zaradi programa stranke. SDZ-NDS je postala »desničarska«, ostanek SDZ pa se je odločil za meščansko sredinsko stranko. S takšno delitvijo je sprejelo tudi razmerje sil znotraj vladajoče koalicije Demos. Obe stranki sta ostali v Demosu, vendar poznavalci pravijo, da bo SDZ-NDS bližje krščanskim demokratom in liberalcem, ostanek SDZ pa bo bližje zelenim in socialdemokratom.

SLOVENSKA PODJETJA

SPLOŠNA PLOVBA - Splošna plovba, podjetje za pomorski promet iz Portoroža, je kupila deset let staro ladjo za prevoz suhega, predvsem razsutega tovora, njena nosilnost pa je 38 000 ton. Ladja je stala 13 milijonov dolarjev in je ena večjih slovenskih naložb. Skupaj s to ladjo bo imela Splošna plovba 24 ladij s skupno nosilnostjo 628 000 ton in povprečno starostjo 13 let.

Z vsakim letom zlat list več v kroniki častitljive ustanove

Mohorjeva - 140 let

Nešteto Mohorjevih knjig je šlo v svet med Slovence. Z vsakim letom od ustanovitve leta 1851 naprej je bil natisnjen zlat list več v kroniki Mohorjeve družbe. Letos je natisnjen že 140. zlati list.

Ob svoji 140-letnici vabi Mohorjeva v ponedeljek 28. oktobra 1991, na pravo in na dan oprtih vrat. Na ta dan bodo združeni Slovenci in Mohorjeva izročili ministrskemu predsedniku Lojzetu Peterletu skupno nabirko v pomoč Sloveniji. Predstavljena bo tudi velika umetniška pridobitev Mohorjeve - Ustanova Valentina Omana. Delo Mohorjeve so skušali že mnogi ovrednotiti. Bivši predsednik Mohorjeve, rajni prelat Janez Hornböck, je o Mohorjevi dejal, da je »skupek dobrih volj«. Univerzitetni profesor dr. Erik Prunč je o Mohorjevi zapisal tehtne

besede: »Ustanovitev Mohorjeve je bila najbolj daljnovidna oblika kulturne samopomoči Slovencev.« Ob 140-letnici se je treba ob pogledu nazaj na dediščino Slomška, Einspielerja in Janežiča zazreti v vizije prihodnosti. Ravnatelj Mohorjeve dr. Anton Koren ugotavlja, da je Mohorjevi zagotovljen uspešen razvoj tedaj, če se bo mogla obnebiti kot ustanova, »ki povezuje Slovence prek vseh političnih in geografskih meja«. 140 let Mohorjeve je tudi 140 let zgodovine slovenskega naroda.

Novi Predlog Za Minimalne Plače

Sledeči so novi splošni predlogi za minimalne plače (izključeni so delavci ob žetvi) ki pridejo v poštev 1. novembra, 1991:

SPLOŠNI DELAVCI (vključeni so služabniki)

Splošni delavci (Na Uro)	\$ 6.00
Študentje pod 18 let (Na Uro)	\$ 5.55
Natakarji (Na Uro)	\$ 5.50
Lovski/Ribolovski vodniki (Na dan, 5 ur +)	\$60.00
Lovski/Ribolovski vodniki (manj kot 5 ur)	\$30.00

Sledeči predlogi za minimalne plače za sadne, zelenjavne in tobakne delavce ob žetvi, pridejo v poštev 1. januarja, 1992:

Odrasli	\$ 6.00
Študentje pod 18 let	\$ 5.55

Maksimum vrednost za sobo in hrano ki pride v poštev med računanje minimalno plačo je, (Za splošne delavce pride v poštev 1. novembra, 1991. Za delavce ob žetvi pride v poštev 1. januarja, 1992):

Soba	- privatna (tedensko)	\$27.80
	- ne-privatna (tedensko)	\$13.90
Hrana	- (1 obrok)	\$ 2.20
	- (tedensko)	\$46.20
Soba in Hrana (tedensko)		
	- z privatno sobo	\$74.00
	- z ne-privatno sobo	\$60.10
Prebivalstvo (tedensko)		
Samo za delavce ob žetvi		
	- vse vključeno	\$87.00
	- brez vključka	\$64.20

Ministry
of
Labour
Ontario

VSEM ROJAKOM V KANADI,

ki so s svojimi mecenskimi darovi pomogli k izidu II. dela pomembne zgodovinske knjige

STANE KOS

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM

1941 - 1945

II.

se avtor in založnik od srca zahvalita za plemenito pomoč. Skupni znesek zbranih darov je 2.450.00 kanadskih dolarjev. Denar je bil nakazalo založniku - avtorju v Evropo. Knjiga je že izšla. Na voljo bo slovenskim rojakom na naslovih, ki jih bomo objavili v Ameriški Domovini in v kanadskem slovenskem tisku.

Za nabirko od avtorja naprošena

Zdenka Saksheg

20 Burnview Cres.

Scarborough, Ontario, M1H 1B5

CANADA

Tik pred izidom je drugi del zgodovinske medvojne slovenske upora proti boljševizmu

STANE KOS

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM

1941 - 1945

II.

Knjiga je nepristranski opis druge polovice medvojne dogajanja v Sloveniji. Že ob izidu prvega dela tega zgodovinskega pregleda je bila knjiga deležna polno pohval. Tudi za drugi del velja, da se knjiga bere kot povest, čeprav gre za zgodovinski pisanje. Stane Kos dokazuje svoje trditve iz knjig, ki so izšle tako v Sloveniji kot zunaj nje.

Drugi del je posebej pomemben zaradi slike domobranskih bojev in njihove uspešnosti s stalinističnim boljševizmom, kot so ga predstavljali komunistični partizani. Za sklep predstavi pisec tragedijo domobranskega umika na Koroško - v ujetništvo k angleškim zaveznikom. Ti domobransko vojsko s prevaro vrnejo Titovim partizanom v mučenje in množično smrt.

Knjigo je kot že prvi del spet natisnila Mohorjeva tiskarna v Celovcu. Iz prijaznosti so v Torontu prodajo prevzeli:

Luka Jamnik, tel. 416-766-4848

Zdenka Saksheg, tel. 416-431-0626

Cena v Kanadi je \$ 25 kanadskih dolarjev

PONATIS PRVE KNJIGE JE V PRIPRAVI.

SIN SLOVENSKE MATERE AMERIŠKI PREDSEDNIŠKI KANDIDAT

Ko se Slovenci v domovini približujejo uresničenju svojih stoletnih stremeljenj, da bi bili na svoji zemlji svoj gospod, je razveseljivo, da se tudi rod slovenskih izseljencev in njih otrok čudovito lepo uveljavlja domala po vsem širnem svetu -- od Švedske, Kanade in Amerike do Argentine, Avstralije in Tasmanije. Tako so n.pr. Slovenci po zanesljivih podatkih Slovenskega ameriškega raziskovalnega centra (ki je letos junija sredi praznosti praznoval 40-letnico svojega prepotrebne delo) poklonili Ameriki poleg množic odličnih delavcev, kmetov in obrtnikov še dolgo vrsto izumiteljev, znanstvenikov, umetnikov in vsakovrstnih znamenitnikov -- med slednjimi vsaj devet škofov, dva federalna senatorja, tri guvernerje, sedem federalnih kongresnikov (poslancev), šest admiralov in sedem generalov. Majhni slovenski narod je poklonil tudi prvega izseljenskega in slovanskega nadškofa Kanadi, Avstraliji pa njenega prvega izseljenskega in neanglosaškega zveznega senatorja in Nemčiji Bismarckovega naslednika in prvega slovanskega državnega kanclerja -- načelnika takrat najmočnejše države v Evropi. Tistim tujcem, ki še imajo predsodke do Slovencev in vsem domačim "umetnikom pljuvanja v lastno skledo" je treba jasno povedati, da vse to prav nič ne diši po "narodu pastirjev", pač pa -- vsem našim pomanjkljivostim navkljub -- priča o visoki zmožnosti in izjemno lepim uspehih tistega slovenskega naroda, ki je o njem angleški literarni zgodovinar De Bray zapisal, da je "majhen po številu, a velik po duhu."

Letos sredi septembra pa smo pri Centru dobili najprej časopisni izrezek od znane urednice in narodne delavke v Chicagu Corinne Leskovar in kmalu nato še telefonski klic Vinka Lauterja, vodilnega Slovenca v Barbertonu, kjer opozarjata na slovensko poreklo zveznega senatorja Toma Harkina, ki je razglasil svojo kandidaturo za predsednika Združenih držav Amerike. To je omogočilo takojšen postopek raziskovanja in preverjanja in zdaj lahko z vso zanesljivostjo posredujemo naslednje za vse Slovence nadvse razveseljive podatke. Thomas ali "Tom" Harkin je v resnici sin slovenske matere in se svojega slovenskega porekla dobro zaveda in ga tudi brez obotavljanja javno priznava.

Kdo je Tom Harkin

Senator Harkin, eden sedanjih ameriških demokratiških predsedniških kandidatov, se je rodil 19. novembra 1939 v vasi Cumming, Iowa, kot sin irskega rudarja Patrika in slovenske matere Francke.

Obiskoval je katoliško srednjo šolo (high school) najprej v Dexterju in potem v De Moines, Iowa. Od najnežnejše mladosti je opravljal vsa mogoča dela: raznašal časopise, razvažal coca-colo, delal kot gradbeni delavec, itd. Pozneje se mu je posrečilo dobiti od mornarice šolnino, da je lahko študiral najprej inženirijo, kot oba njegova starejša brata, nato pa je predsedal na politične vede, ki jih je uspešno dokončal leta 1962. Zanimalo ga je vedno tudi letalstvo in od leta 1962 do 1967 je bil pilot velikih prevoznih letal v Vietnamu.

Ko se je vrnil v Ameriko, je v Washingtonu postal pomočnik kongresnika Neala Smitha, po večerih pa je študiral pravo na Katoliški univerzi Amerike. Leta 1972 je Tom kot Demokrat prvič kandidiral za kongresnika v svojem domačem močno Republikanskem okraju in je volitve izgubil. Ni pa izgubil svoje značilne korajže in vztrajnosti. Dve leti pozneje je postal spet kandidat in je z lahkoto zmagal. Odtlej so ga znova in znova izvolili v kongres, vse do leta 1984, ko je postal zmagoviti kandidat za zveznega senatorja, kamor je bil leta 1991 ponovno izvoljen.

Kot liberalni politik Trumanovega in Humphreyevega kova (in treba je poudariti, da si ameriški in slovenski liberalizem nista kaj prida podobna) je Harkin služboval v vrsti važnih odborov, najbolj pa je znan kot pobudnik in avtor zakonodaje "Americans with Disabilities Act," ki je prvič izdatno zagotovila vrsto pravic in ugodnosti telesno ali duševno prizadetim državljanom. Vseskozi je bil znan kot borec za pravice malega človeka, delavcev in lastnikov manjših kmetij, ki so mnogokrat vključili v trdemu delu družin propadale, medtem ko je država podpirala veleposestva mogočnih multimilijonarjev. Kot ljudski politik, ki bolj kot kdor koli doslej kritizira politiko predsednika Busha, je Harkin eden tistih, ki bi mu po mnenju nekaterih opazovalcev morda le uspelo zagotoviti zmago nele sebi, ampak tudi Demokratiški stranki, ki je po porazu predsednika Carterja vse šibkejša v primeri z Reaganovimi in Bushevimi Republikanci. Čas bo pokazal, ali bo naš slovenski irski Amerikanec v hudi tekmi za demokratiško imenovanje in za predsedniška uspel. V vsakem slučaju pa postaja Harkin osebnost z vedno močnejšim vplivom v ameriški politiki -- po desetletjih prvi ljudski tribun, ki mu uspeva razgibati in prepričati množice in ki se ga najhuje bojijo predvsem ameriški bogataši, saj le-ti po Harkinovo največkrat vse preveč jemljejo in vse premalo nudijo narodu.

Slovenska mati predsedniškega kandidata

Harkinova mati je bila iz Suhe pri Škofji Loki. Tam se je 30. septembra 1896 rodila Jakobu Berčič in materi Mariji (dekliško ime Jugovec). Dopisovala si je z do-

TOM HARKIN, SENATOR

mačinom Valentinom Brelihom, ki jo je povabil za sabo v Ameriko, kamor je prišla leta 1921 in postala njegova žena. Rodili so se jima trije otroci: Frank, Marija Ana in Silvi-ja. Leta 1928 je oče Valentin umrl, ko je bil najstarejši otrok, sin Frank, le pet let star.

Uboga slovenska vdova Francka je trdo garala, da bi preživela otročiče in sebe. Naslednje leto pa jo je zasnubil irski rudar katoličan Patrik Harkin in sta se poročila ter si kupila majhno posestvece, ki pa sta ga v času velike gospodarske depresije spet izgubila. Takrat sta se iz kraja Spring Hill preselila v Cumming in dobila začasno zatočišče pri Patrikovi materi, kjer so vsi živeli v grozni prenatrpanosti in ubožstvu, tako da so prve tri hčerke vse kmalu po rojstvu umrle. Oče Patrik pa je končno le dobil delo v rudniku premoga, a ko so rudnik leto po Tomovem rojstvu zaprli, je postal dninar in mizar. V zakonu so se Francki in Patriku poleg umrlih hčerk v nekoliko boljših razmerah rodili še trije sinovi: John (ali Janez), leta 1933; Charles (ali Karl), leta 1935; in najmlajši, Thomas, Tom ali Tomaž, leta 1939. John in Charles sta oba postala ugledna inženirja, Tom pa politik in sedanji kandidat za predsednika Združenih držav.

Mati Francka, ki je doma govorila delno slovensko in delno angleško, je postala leta 1939. ameriška državljanica. Trdo je garala na majhni kmetijici, ki sta si jo spet kupila s Patrikom in tam je ta slovenska trpinca v tujem svetu januarja 1950 zadeta od možganske kapi komaj 54-letna umrla, ko je bilo Tomu le dobrih deset let.

Kam z otrokom, ki bi bil še tako zelo rabil ljubečo mater? Najprej ga je vzela k sebi v Rock Falls, Wyoming, ena polsester iz prvega Franckinega zakona, kjer je nastopil svojo prvo službo raznašalca časopisov v revni, pretežno zamorski sosesčini. Pozneje se je preselil k drugi polsestri v Dexter, Iowi, po prvem letu srednje šole pa nazaj v domačo hišico, ki sta jo bila s svojimi rokami zgradila Patrik in Francka. Povedali smo že, kako se je Tom zgodaj naučil zagrabitati za vsako delo in kako je končno srečno doštudiral in postal pilot, uslužbenec v kongresu, kongresnik, senator in zdaj kot krona vsemu kandidat za predsednika mogočnih Združenih držav Amerike. Vmes se je leta 1968 poročil z Ruth Raduenz iz kmečkega naselja Vesta v Minneosti in zdaj imata dve hčerki, 15-letno Amy in 9-letno Jenny.

Pa še nekaj senatorjevih spominov v slovenskem prevodu:

"Mama je morala biti varčna. Ko se je spomladi končala šola, nismo več smeli nositi čevljev, da bi se prehitro ne izrabili. Imeli smo velik vrt in sadovnjak. Nabirali smo sadje in mama ga je vkuhavala. Hiša je bila majhna -- le kuhinja in dve sobi, bila pa je vsa podkletena. In v kleti smo imeli krompir in korenje, zelenjavo in sveže sadje in veliko zalogo marmelad, vkuhanega sadja in sočivja. Čeprav je bila mama, ki je imela težave z angleščino, vedno prezasuta z delom, si je vzela čas za vsakega izmed nas otrok. Kolikokrat sva šla skupaj nabirat slive in jagode! Pozneje smo imeli tudi kako kravo mlekarico, prašičke in kokoši. Mama je napravila domač sir in maslo in spominjam se tudi kolin. Kuhala je na starem železnem štedilniku, ki je imel ob strani kotel za vročo vodo. Bila je zelo dobra kuharica in pekla je najboljši kruh in potice, kar sem jih kdaj jedel v življenju."

Končno še par zanimivih vrstic iz dolgega in ljubeznivega pisma, ki sem ga dobil od Tomovega brata Johna in svakinje Jean:

"Tom in njegova žena Ruth sta bila okrog 1977 ali 1978 v Sloveniji. Obiskala sta rojstni kraj Tomove matere Francke, Suho pri Škofji Loki, in s sabo v Ameriko sta prinesla steklenico žganja od jabolk iz jablan, pod katerimi se je nekoč igrala Tomova mama Francka. Bratranci, sestrične in drugi sorodniki so ju zelo gostoljubno sprejeli tako v Škofji Loki kot Ljubljani, kjer zdaj živijo. ...

Naj dodava, da sta nam Vaše ime in organizacija dobro znana. Pred leti smo kupili več izvodov Vaše knjige "Slovenian Heritage" zase in kot božična darila za Karla in Toma Harkin! Z užitkom smo prečitali tudi Vaš spis "Myths and Facts about Slovenia." Hvala za vse in naše najboljše želje Slovenskemu raziskovalnemu Centru v Ameriki. Kako čudovit dan bo, ko se bo končala sedanja tragedija Slovenije in Hrvaške!"

In kako čudovit dan za vse Slovence je bil 15. september 1991, ko je sin slovenske matere trpinke postal kandidat za morda najvplivnejši politični položaj na svetu -- za predsednika Združenih držav Amerike!

Prof. Edi Gobec, ravnatelj
Slovenian Research Center of America
29227 Eddy Road
Willoughby Hills, Ohio 44092 USA.

P.S. Center še vedno marljivo zbira podatke, naslove in napotke za publikacije in razstave o čudovitih slovenskih podvigih po vsem širnem svetu.

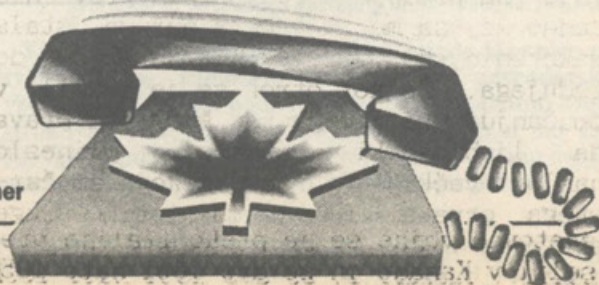
QUESTIONS ABOUT THE FUTURE OF CANADA?

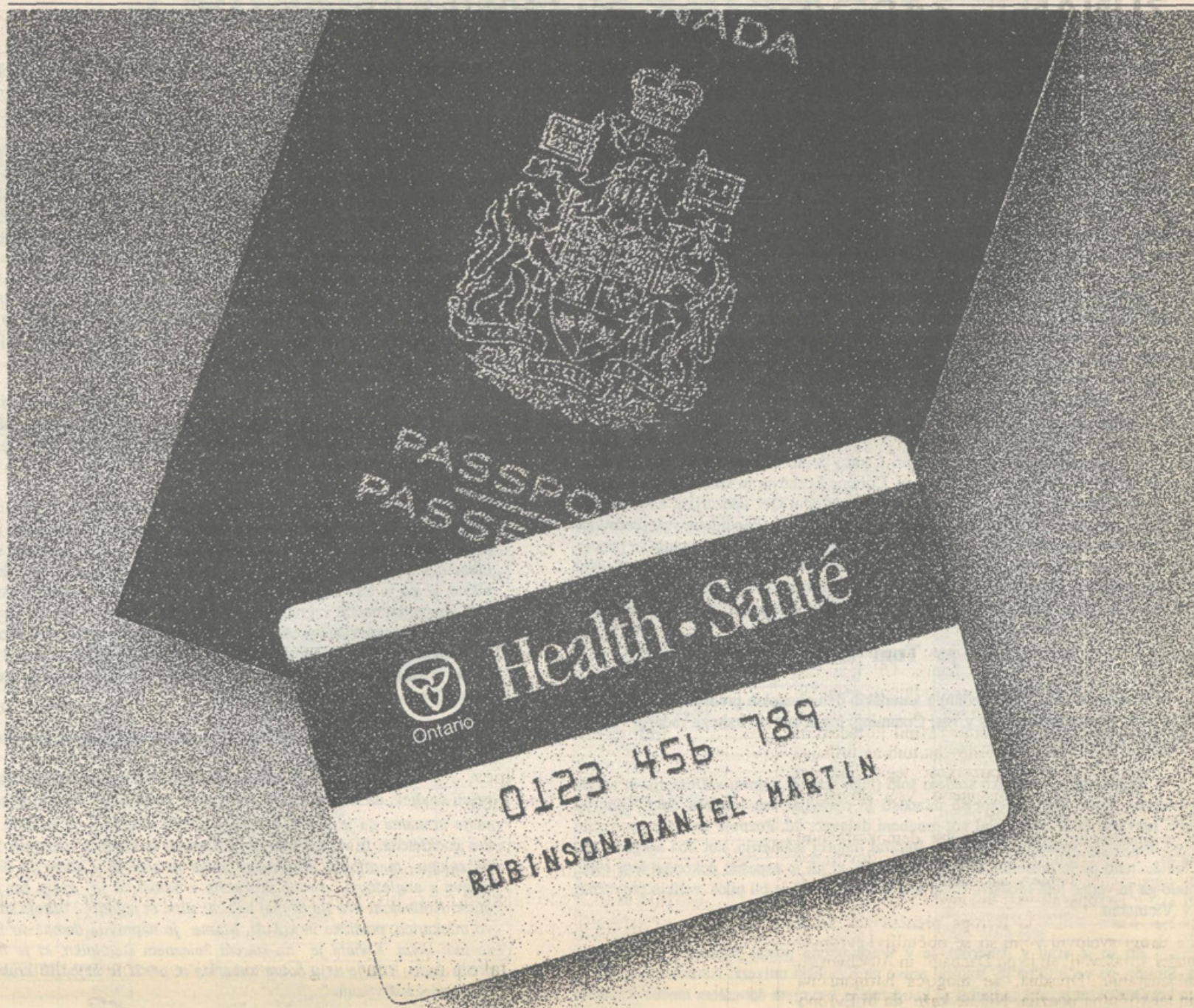
For more information about the federal government's proposals
for constitutional reform, call toll-free:

1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired call: 1-800-567-1992 (TTY/TDD)

Canada
Shaping Canada's Future Together

Ne odidite izven te dežele brez prečitati to

Od 1. oktobra naprej boste rabili dodatno zdravniško zavarovanje za zdravniško oskrbo izven Kanade. Ontarijo bo plačala samo Ontarijske ocene za največ zdravniške oskrbe izven dežele, vključene bolniške oskrbe.

Če ste poklicni potnik, študent, dnevni potnik ali dopustnikar, potreba za *dodatek zdravniškega kritja* je še bolj važno kot prej.

Zakaj bo provinca naredila to spremembo?

En važen vzrok za to spremembo je, ker Ontarijska letna plačila k Ameriški ustanovitvi za zdravniško oskrbo se je več kot dvojno povečala v zadnjih treh letih, za več kot \$200 milijonov.

Zaradi te spremembe, nekaj tega prihranjenega denarja bo šlo za izboljšanje naše zdravniške oskrbe, ki bo zagotovilo, da bodo imeli Ontarijski prebivalci en najboljši sistem na svetu za zdravniško oskrbo.

Za več informacij zaradi te spremembe pokličite (samo v angleščini ali francosčini) to brezplačno ministrsko številko: 1-800-268-1154.

Če planirate biti izven dežele za pol dneva ali pol leta, zanimajte se za dodatno zdravniško zavarovanje od privatnih zavarovalnic, po Vaši izbiri.

Ministry of Health
 Ontario
 Ministère de la Santé

PRESKRBITE
 ZAVAROVANJE PREDNO
 ZAPUSTITE KANADO.

NAGOVOR MINISTRA ZA ZUNANJE ZADEVE DR. DIMITRIJA RUPLA

POSLANCEM VSEH ZBOROV SKUPŠČINE R.S.

2. oktobra 1991

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

S problematiko izvrševanja Brionske deklaracije ste se lahko seznanili iz gradiv, ki ste jih prejeli vnaprej (razčlenbo izvrševanja Brionske deklaracije in Spomenico), zato teh dveh dokumentov ne bom povzemal.

Predno preidem h komentarju dosedanje zunanje politične dejavnosti naše republike v zvezi z izvajanjem Brionske deklaracije, v zvezi z udeležbo na Mirovni konferenci v Haagu in nadaljnjim postopkom osamosvajanja Republike Slovenije, mi dovolite, da se dotaknem poglobljenejšega problema trenutnega dogajanja v Haagu oziroma konteksta tamkajšnje konference. Znano je, da je slovenska delegacija na drugem plenarnem zasedanju predlagala odlog konference do postavitve premirja na Hrvaškem. Nesprejemljivo in celo nesposobno se nam je zdelo razpravljati o načelnih problemih sožitja in o modelih prihodnjih držav na ozemlju Jugoslavije v času, ko jugoslovanski komandanti nenačelno in okrutno ubijajo ljudi in ko svojega sovraštva do kulture in evropske civilizacije dokazujejo z rušenjem katedral. Moram reči, da se nam vse to zdi nesprejemljivo in nesposobno še danes. Ob tem naj povem, da nas je lord Carrington na zadnjem sestanku opomnil, da utegne premirje zdržati samo, če bomo znali hitro priti do političnih rešitev. Minil je teden in premirje ne drži, do političnih rešitev pa tudi ne prihaja.

Dovolite mi, da uporabim pozornost tega visokega zbora za vprašanje, ki je namenjeno vsej slovenski, jugoslovanski in evropski javnosti.

Ali je mednarodna javnost z vsemi demokratičnimi ustanovami, s katerimi razpolaga, storila dovolj za ustavitve nesmiselne vojne v naši neposredni sosesčini, v krajih, ki jih Evropa ali vsaj Srednja Evropa imenuje svoje osrčje. Kako lahko ta Evropa prenese tak srčni udar? Po drugi svetovni vojni so se občutljivi evropski intelektuali spraševali, ali je po Dachau in Auschwitzu, po bombardiranju Dresdna, še mogoča harmonična glasba in tenkočutna poezija. Nič ne kaže, da bi Evropo in njene mirne domove, njena prijetno zakurjena ognjišča kaj motili svetoskrunska dejanja jugoslovanske soldateske in granatni izstrelki proti draguljem evropske renesančne kulture, kot so Dubrovnik, Zadar in Šibenik.

Vojna na Hrvaškem z vsakim dnem bolj opozarja na neučinkovitost doslej znanih mednarodnih mehanizmov, ko gre za reševanje človeških življenj, ki jih govtajo vojne in spopadi, ki jih ni mogoče pojasniti s strateškimi interesi. Ni diplomatsko kritizirati politike tujih držav, vendar menim, da smo dorasli do tiste stopnje, ko smemo kritično oceniti izjave zunanjih in obrambnih ministrov, pa tudi nekaterih veleposlanikov o izmišljeni

Zunanji minister R.S.
Dr. Dimitrij Rupel

vojni, o tem, da Jugoslavija ne zasluži takšne pozornosti kot kakšna naftna država in o tem, da je za narode dosedanje Jugoslavije vendarle najboljše, če ostanejo zaprti v konzervno škaflo, ki se ji reče SFRJ. To so besede nerazumevanja in - kot bi rekel Peter Berger - besede epistemološke arogance.

Slovenska delegacija v Haagu je že povedala, slovenska Skupščina pa naj pove, da sedanje velike krivde za jugoslovansko klanje ni mogoče enakomerno porazdeliti med žrtve in krivce, kar počez in vsem enako.

Moramo povedati, da smo zaskrbljeni zaradi premajhnega razumevanja Evrope za dogajanja v Jugoslaviji in premajhne odločnosti, da ukrepa proti tistim, ki kršijo sporazum o premirju, izvajajo agresijo proti Hrvaški in hočejo z nasilnimi sredstvi vzpostaviti nove meje. Čeprav lahko razumemo, da se Evropa ni pripravljena vojaško vpletati v jugoslovanske obračune, da ni pripravljena - kot je te dni zapisal ugledni nemški časopis - "pošiljati svoje fante, da umirajo v Osijeku in Vukovarju", je vendar šokantno, da mirno gleda, kako

An Open Letter to All Canadians.

Tuesday, September 24, 1991

My fellow Canadians:

Today in the House of Commons, the Prime Minister is putting forward proposals to renew the Canadian federation.

The proposals are not fixed or final. They are a basis for discussion. Canadians are encouraged to debate them vigorously and openly and suggest how they can be improved so that every Canadian can feel welcome, understood and respected in our own land.

A Special Joint Committee of the House of Commons and Senate will seek the views of Canadians on these proposals. Please participate actively in the Committee's work. It's an opportunity to forge the kind of Canada that can best serve the interests of Canadians now and in the future.

The process of renewing the Canadian partnership will not be easy. Canada was born and built because previous generations understood that unity is the key to prosperity and that the keys to unity are tolerance, compromise and goodwill.

In difficult times, these characteristics are often in short supply but that is when we need them most.

Canadians have the opportunity as never before to create a Canada in which all Canadians can feel at home. Together, we have the opportunity to strengthen this country to make it more prosperous and more responsive to the aspirations of all its people.

I urge you to take part in renewing Canada. It's our country that's at stake.

The Right Honourable Joe Clark,
President of the Privy Council and
Minister Responsible for Constitutional Affairs.

Canada

enacionalna "jugoslovanska" armada uničuje Hrvaško. To srhljivo spominja na maščevalne akcije v drugi svetovni vojni, na dejanja, ki so bila na Nurnberških procesih obsojena kot zločin proti človeštvu in mnogi generali kaznovani kot vojni zločinci. Ni se mogoče sprijazniti s trditvijo, da Evropa nima sredstev, s katerimi bi spametovala podivjane generalé in iztirjene politike. Ob tem si dovoljujem izreči, da so za sedanje nasilje krive tudi ZDA in Evropa, ki so v posmeh dejstvu in novonastajajo čim realnostim, še nedavno vsiljevale enotno Jugoslavijo. Vsekakor bi želeli, da bi se evropska politika in diplomacija, vključno z diplomatskimi predstavniki, ki so akreditirani v Beogradu, z večjo vneto poglobili v vzroke jugoslovanske krize in možnosti za njeno rešitev.

Po poročilih je govor v Skupščini odzval veliko odobravanje.

Dr. Danica Purg, Director

BRDO
nekoc poletna rezidenca
Karadzorcevicev in Marsala.

NOVA MEDNARODNA PODIPLomsKA
GOSPODARSKA ŠOLA NA BRDU

v
SLOVENIJI

INTERNATIONALEXECUTIVEDEVELOPMENT
CENTRE.

Ustanovljena je bila pred petimi leti in je po zamisli tretja te vrste šole v Evropi.

Ta "INTERNATIONAL EXECUTIVE CENTRE - CENTRE M. B. A." je ustanovila 1986. leta "Slovenska trgovska zbornica", in ga že vsa leta vodi s pomočjo slovenskih in tujih, mednarodno priznanih gospodarskih izvedencev, ga. dr. Danica Purg.

Pouk je v angleščini s sledečim programom:

The specific management education objectives of the Centre are to:

- provide management education in the form of short seminars and longer programmes,
- undertake in-company management programmes,
- familiarise managers with the latest developments in international management thinking,
- provide support through effective management education to businesses operating in international markets.

Ta šola je zelo primerna tudi za mlade Slovence po svetu, ki se zanimajo in študirajo gospodarska vprašanja. V tej šoli bodo imeli priliko izpopolniti svoje strokovno znanje, poleg pa tudi, v kolikor bo čas študija dopuščal, seznanili z rojstno domovino svojih staršev in izboljšali, naučili, slovenskega jezika.

Več o prestižnem Centru
v naslednji številki, ali sam ali s
dalje na str.16

